

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

**вступних випробувань до
аспірантури на 2026 рік**

**зі спеціальності В12 Культурологія та
музеєзнавство**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В12 КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО**

Затверджено:
на засіданні Вченої ради МДУ,
протокол № 11 від 17.04.2026 р.

Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство. К. : МДУ, 2026. 14 с.

Укладачі:

Сабадаш Ю.С., докторка культурології, професорка, завідувачка кафедри культурології.

Нікольченко Ю.М., доцент, доцент кафедри культурології, заслужений працівник культури України.

Рецензенти:

Романцов В.М., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії та археології.

Іванець Т.М., кандидатка політичних наук, доцентка, завідувачка кафедри філософії та соціології.

Програма вступного фахового випробування до аспірантури зі спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство розрахована на осіб, які вступають на базі ОС «Спеціаліст» та ОС «Магістр».

Програма містить:

- основні вимоги до співбесіди для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста) та критерії її оцінювання;
- основні питання та вимоги до письмового екзамену з культурології;
- вимоги до презентації дослідницької пропозиції;
- критерії оцінювання відповіді на екзамені;
- рекомендована література.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В12 КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО.....	4
ВИМОГИ ЩОДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ.....	8
ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО АСПІРАНТУРИ З ІНШОЇ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ, НІЖ ТА, ЯКА ЗАЗНАЧЕНА У ДИПЛОМІ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ.....	10
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	12
ДОДАТКИ.....	14

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В12 КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО

1.1. Пояснювальна записка

Вступ до аспірантури на спеціальність В12 Культурологія та музеєзнавство у 2026 році відбуватиметься в очному форматі відповідно до розкладу. Для осіб, які вступають з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), вступники проходять додаткову співбесіду. Під час додаткової співбесіди вступникам ставиться від 3 до 5 питань зі списку запропонованих орієнтовних запитань. Оцінка «склав» ставиться за умови надання відповіді на понад 50% від поставлених запитань. Оцінка «не склав» ставиться за умови повної відсутності теоретичних знань з культурології та музеєзнавства.

Вступник, який отримав оцінку «не склав», до подальших вступних випробувань не допускається.

Під час вступного іспиту ставиться три запитання, кожне з яких оцінюється максимально в 50 балів, додаткові запитання також можливі.

В програму вступного іспиту як складова частина входить презентація дослідницької пропозиції, яка також оцінюється в 50 балів.

Час, що відводиться вступникам для підготовки до надання відповідей на екзаменаційні питання, складає 45 хвилин.

1.2. Перелік питань вступного іспиту

«Соціокультурна діяльність»

1. Сучасне трактування поняття «соціокультурна діяльність».
2. Основні завдання та напрямки соціокультурної діяльності.
3. Особливості та тенденції, що характеризують сучасну соціокультурну ситуацію.
4. Історія становлення поняття «соціальні інститути».
5. Види соціальних інститутів.
6. Сфери життєдіяльності суспільства.
7. Інституціоналізація соціокультурної діяльності.
8. Структура і функції соціальних інститутів.
9. Основні напрямки і зміст соціокультурної діяльності.
10. Засоби, форми і методи соціокультурної діяльності.
11. Завдання і основні напрямки інформаційно-просвітницької діяльності.
12. Соціальна інформація і її властивості.
13. Роль держави у розвитку вітчизняної культури в умовах військового стану.
14. Професійна компетентність соціокультурного менеджера.
15. Коворкінг в структурі соціокультурної діяльності.

«Історія світової культури»

1. Первісна культура.
2. Культура цивілізації Стародавнього Єгипту.
3. Культура Месопотамії.
4. Культура Стародавньої Індії.
5. Культура Стародавнього Китаю.
6. Культура Стародавньої Японії.
7. Культура Античності.
8. Освіта і наука Західної Європи у XI-XV ст.
9. Культура готики

10. Романська культура.
11. Культура Візантії.
12. Ренесанс як культурно-історична епоха
13. Передумови становлення культури Ренесансу.
14. Гуманізм як ідеологія Відродження.
15. Проторенесанс у Італії.
16. Ранній Ренесанс. Кватроченто.
17. Пізнє Відродження. Філософсько-естетичні засади
18. Загальна характеристика Північного Відродження.
19. Реформація та культура Європи.
20. Доба бароко в Європі.
21. Ідеологія «Просвітництва» та її вплив на культурний розвиток Європи.
22. Західноєвропейська культура XIX ст.
23. Специфічні риси та загальні тенденції розвитку світової культури XX ст.
24. Модернізм як культурний феномен.
25. Культура доби постмодернізму.

«Історія української культури»

1. Теорії культурогенезу.
2. Культурогенез на українських землях в первісну добу.
3. Культурогенез на українських землях в античну добу.
4. Культурогенез східнослов'янських племен на українських землях I тис. до н.е.
5. Культурогенез доби Київської Русі.
6. Культурогенез на українських землях в литовсько-польську добу.
7. Культурогенез на українських землях в раньомодерний час.
8. Особливості українського народного одягу.
9. Козацький одяг та його історико-культурна специфіка.
10. Сімейні відносини та сімейна обрядовість.
11. Свята і обряди народного календаря.
12. Особливості усної народної творчості українців.
13. Народна музика і танці у святковій культурі українців.
14. Мистецтво Київської Русі.
15. Історія мистецтва України у XVI-першій половині XVII ст.
16. Історія українського іконопису XIV-XVII ст.
17. Розвиток українського мистецтва у другій половині XVII-XVIII ст.
18. Історія української архітектури XVII-XVIII ст.
19. Українське мистецтво доби романтизму (перша половина XIX ст.)
20. Українське мистецтво доби реалізму (друга половина XIX ст.).
21. Український театр XIX ст.
22. Музичне мистецтво України другої половини XIX-початку XX ст.
23. Мистецтво України XX ст.
24. Українське кінематограф доби «соціалістичного реалізму» (50-ті-80-ті рр. XX ст.)
25. Розвиток мистецтва в Україні як супротив військової агресії з боку росії.

«Організація культурно-масових заходів»

1. Мета, завдання та методологія навчальної дисципліни «Організація культурно-масових заходів».
2. Нормативна-правова база щодо організації і проведення культурно-масових заходів.
3. Основний понятійний апарат курсу «Організація культурно-масових заходів».
4. Взаємозв'язок курсу «Організація культурно-масових заходів» з іншими дисциплінами спеціальності «Культурологія».
5. Культуро-масові заходи: вітчизняний та зарубіжний досвід.

6. Особливості масових дійств духовного спрямування у давньому світі.
7. Організація культурно-масових заходів в епоху Середньовіччя та Відродження.
8. Організація культурно-масових заходів в епоху Нового часу.
9. Організація культурно-масових заходів в XIX-XX ст.
10. Сучасні світові традиції та національні особливості організації культурних та масових заходів.
11. Особливості проведення культурно-масових заходів у сучасній Україні.
12. Порядок організації та проведення культурно-масових заходів в Україні.
13. Технологія організації та проведення культурно-масових заходів.
14. Документаційний супровід культурно-масових заходів.
15. Написання сценарію до культурно-масового заходу та його особливості.
16. Режисерський задум і постановочний план проведення культурно-масового заходу.
17. Види концертів (збірний, тематичний, театралізований).
18. Вимоги до концертного номеру.
19. Композиційна будова програми концерту.
20. Наочне і технічне забезпечення концерту.
21. Фестивалі та їх різновиди.
22. Особливості проведення фестивалів.
23. Підготовка та організація фестивалю до знаменної дати в історії та культурі
24. Організація та проведення вечорів відпочинку.
25. Гра як засіб організації культурно-масового заходу.

«Соціокультурні регіони сучасного світу»

1. Чи визначає поняття соціокультурного розмаїття універсальні елементи культури?
2. Чи позначається поняттям культурного розмаїття відмінність в індивідуальному стилі життя?
3. Чи позначається поняттям соціокультурного розмаїття специфічний зміст сприйняття простору, часу, світу власної культури?
4. Чи позначаються поняттям соціокультурного розмаїття відмінності специфічної характеристики у відповідності до геофізичних факторів культурного розвитку?
5. Чи відносяться особливості господарювання до геофізичних факторів культурного розвитку?
6. Чи відноситься розподіл між виробничою діяльністю і вільним часом до геофізичних факторів культурного розвитку?
7. Чи відноситься організація дозвілля до геофізичних факторів культурного розвитку?
8. Чи відноситься рекреаційна діяльність до геофізичних факторів культурного розвитку?
9. Чи вичерпують геофізичні фактори універсальний сенс культурного розмаїття?
10. Чи вичерпується універсальний сенс культурного розмаїття релігійними відмінностями?
11. Чи вичерпується універсальний сенс культурного розмаїття стереотипними формами людської поведінки?
12. Чи вичерпується універсальний сенс культурного розмаїття етнічною ідентичністю?
13. Чи залежать культурні границі регіону від його геофізичної характеристики?
14. Чи визначає напрямок руху місцеположення основних точок горизонту?
15. Чи впливають політичні рішення на культурні кордони?

1.3. Критерії оцінювання відповідей

Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності, оцінюватимуться за 200-бальною шкалою.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати під час відповідей на питання білетів вступного іспиту зі спеціальності, – 150 (повнота відповіді на кожне питання оцінюється у 1 – 50 балів); презентація дослідницької пропозиції оцінюється у 1 – 50 балів.

Вступники, які під час вступних випробувань зі спеціальності наберуть менш як 120 балів, позбавлятимуться права участі в конкурсі.

Бали за окремими складовими вступного іспиту розподіляються наступним чином:

Екзаменаційні питання			Презентація дослідницької пропозиції	Сума
Питання №1	Питання №2	Питання №3		
50 балів	50 балів	50 балів	50 балів	200 балів

Оцінювання відповіді на поставлені запитання відбувається за наступними критеріями:

50-40 балів	теоретичне питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки;
39-30 балів	теоретичне питання розкрито майже в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки;
29-20 балів	значна частина теоретичного питання не була висвітлена;
19-0 балів	більша частина питання не була висвітлена або питання повністю не розкрито.

ВИМОГИ ЩОДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Презентація дослідницької пропозиції є складовим елементом вступного іспиту зі спеціальності. Дослідницька пропозиція – це авторський науковий текст обсягом до 10 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження.

Дослідницька пропозиція готується вступником до аспірантури самостійно та подається у електронному вигляді на кафедру культурології на електронну адресу csia@mu.edu.ua до уваги предметної комісії історичного факультету не пізніше ніж за три робочі дні до проведення вступного іспиту зі спеціальності. За бажанням вступника, додатком може подаватися також рецензія на дослідницьку пропозицію від передбачуваного наукового керівника.

Технічні параметри тексту дослідницької пропозиції:

- шрифт: Times New Roman
- розмір шрифту: 14
- міжрядковий інтервал: 1,5
- поля: 2 см
- нумерація сторінок має починатися з другої сторінки
- оформлення Титульного листка – згідно з Додатком 1

Структура дослідницької пропозиції

1. Формулювання наукової проблеми:

чітко зазначити тему майбутньої дисертації та подати очікувані результати у вигляді анотації до теми.

2. Актуальність обраної теми:

аргументувати актуальність розробки теми для розвитку сучасної історичної науки, гуманітарної сфери або суспільства в цілому.

3. Стан розробки у вітчизняній і зарубіжній науці, виділення невирішених аспектів обраної теми:

подати коротку характеристику найважливіших праць, які зачіпають обрану тему; визначити існуючі прогалини, недосліджені раніше аспекти, які можуть бути заповнені дисертацією.

4. Джерельна база дослідження:

подати коротку характеристику джерел (архівних, бібліотечних та музейних фондів, статистичних даних тощо), на які спиратиметься майбутнє дослідження.

5. Мета та завдання передбачуваного дослідження.

6. Об'єкт і предмет дослідження.

7. Формулювання й аргументація наукової новизни.

8. Методологія та науковий інструментарій передбачуваного дослідження:

надати вичерпний перелік і показати розуміння методів наукового пізнання, які будуть використані в ході дослідження та написання дисертації.

9. Можливі сфери практичного застосування передбачуваних результатів дослідження:

Зазначити можливість практичного застосування передбачуваних результатів дослідження, зокрема закладами освіти, науковими установами, органами державної влади тощо.

10. Список найважливіших джерел та літератури, що будуть використані під час проведення дослідження.

Джерела:

1. ...
2. ...

3. ...

Література: Не менше 15 позицій

Презентація дослідницької пропозиції оцінюється за шкалою від 0 до 50 балів за наступними критеріями:

Критерії оцінювання дослідницької пропозиції на вступному іспиті зі спеціальності

БАЛИ	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
40-50	Вступник обґрунтував актуальність обраної теми; продемонстрував прогалини в сучасній науці, які можуть бути заповнені майбутнім дисертаційним дослідженням та публікаціями; чітко сформулював мету, завдання, об'єкт та предмет майбутнього дослідження; орієнтується в наукових методах, яких потребуватиме здійснення наукового дослідження з обраної теми; продемонстрував можливість практичного застосування передбачуваних результатів дослідження; показав володіння сучасною історіографією та джерельною базою з теми дослідження.
30-39	Вступник обґрунтував актуальність обраної теми; водночас недостатньо продемонстрував прогалини в сучасній науці, які можуть бути заповнені передбачуваними дисертаційним дослідженням та публікаціями; недостатньо чітко сформулював або мету, або завдання, або об'єкт та предмет майбутнього дослідження; орієнтується в наукових методах, яких потребуватиме здійснення наукового дослідження обраної теми; продемонстрував можливість практичного застосування передбачуваних результатів дослідження; показав володіння сучасною історіографією та джерельною базою з теми дослідження.
20-29	Вступник обґрунтував актуальність обраної теми; водночас недостатньо продемонстрував прогалини в сучасній науці, які можуть бути заповнені передбачуваними дисертаційним дослідженням та публікаціями; недостатньо чітко сформулював або мету, або завдання, або об'єкт та предмет майбутнього дослідження; орієнтується в наукових методах, яких потребуватиме здійснення наукового дослідження обраної теми; слабо продемонстрував можливість практичного застосування передбачуваних результатів дослідження; показав поверхове володіння сучасною історіографією та джерельною базою з теми дослідження.
10-19	Вступник обґрунтував актуальність обраної теми; водночас недостатньо продемонстрував прогалини в сучасній науці, які можуть бути заповнені передбачуваними дисертаційним дослідженням та публікаціями; недостатньо чітко сформулював мету, завдання, об'єкт та предмет майбутнього дослідження; слабо орієнтується в наукових методах, яких потребуватиме здійснення наукового дослідження обраної теми; не продемонстрував можливість практичного застосування передбачуваних результатів дослідження; показав поверхове володіння сучасною історіографією та джерельною базою з теми дослідження.
0-9	Вступник не надав достатньої аргументації для обґрунтування актуальності обраної теми; не виділив прогалини в сучасній науці, які можуть бути заповнені передбачуваними дисертаційним дослідженням та публікаціями; недостатньо чітко сформулював мету, завдання, об'єкт та предмет майбутнього дослідження; слабо орієнтується в наукових методах, яких потребуватиме здійснення наукового дослідження обраної теми; не продемонстрував можливість практичного застосування передбачуваних результатів дослідження; не володіє сучасною історіографією та джерельною базою з теми дослідження.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО АСПІРАНТУРИ З ІНШОЇ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ, НІЖ ТА, ЯКА ЗАЗНАЧЕНА У ДИПЛОМІ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

3.1. Пояснювальна записка

Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначається додаткове вступне випробування у формі співбесіди в очному форматі відповідно до розкладу.

Додаткова співбесіда проводиться перед вступним іспитом зі спеціальності для виявлення рівня обізнаності вступника зі змістом спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство.

В програму додаткової співбесіди включено питання дисциплін «Історія української культури», «Історія світової культури», «Соціокультурна діяльність», «Організація культурно-масових заходів», «Культурні регіони сучасного світу».

3.2. Перелік питань співбесіди

1. Культурологія як наукова галузь.
2. Предмет і завдання культурології.
3. Методи культурології.
4. Історія і сьогодення культурології у світі.
5. Культурологія в Україні: становлення та шляхи розвитку.
6. Поняття «соціокультурна діяльність»
7. Основні завдання та напрямки соціокультурної діяльності.
8. Види соціальних інститутів.
9. Соціальна інформація та її властивості.
10. Професійна компетентність соціокультурного менеджера.
11. Культура Античності.
12. Ренесанс як культурне явище.
13. Доба Бароко в Європі.
14. Західноєвропейська культура ХІХ ст.
15. Специфічні риси та загальні тенденції розвитку світової культури ХХ-ХХІ ст.
16. Особливості українського культурогенезу.
17. Культура Київської Русі.
18. Феномен культури українського козацтва.
19. Українська культура ХІХ ст.
20. Культура незалежної України.
21. Розвиток культури України в умовах військової агресії Росії.
22. Сучасна світова практика організації культурно-масових заходів.
23. Українські національні особливості організації культурно-масових заходів.
24. Типологія культурно-масових заходів в Україні.
25. Порядок та технологія організації культурно-масових заходів в Україні.
26. Сценарій та режисура культурно-масового заходу.
27. Поняття «Соціокультурні регіони сучасного світу».
28. Універсальний сенс культурного розмаїття у регіонах сучасного світу.
29. Культурне розмаїття та регіональна етнічна ідентичність у сучасному світі.
30. Політичний компонент регіонального соціокультурного розвитку сучасного світу.
31. Роль держави у соціокультурній діяльності в регіонах сучасного світу.

3.3. Критерії оцінювання відповідей

Оцінювання додаткового вступного випробування у формі співбесіди для осіб, які

вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), відбувається за двобальною шкалою: «склав» або «не склав».

Оцінка «склав» виставляється у наступних випадках:

– повна, вірна та ґрунтовна відповідь на запитання, теоретично правильний і логічно обґрунтований виклад матеріалу, при якому вступник повно і глибоко використав відомі йому фактичні знання, виявив здібність аналізувати економічні явища та процеси, робити висновки і узагальнення з чітким їх формуванням;

– правильна і обґрунтована відповідь, з якої видно, що абітурієнт розуміє теоретичний матеріал, його повноту, глибину, системність, але допускає при цьому деякі несуттєві неточності;

– правильна, проте не обґрунтована відповідь, з якої видно, що абітурієнт розуміє теоретичний матеріал, його повноту, глибину, системність, але допускає суттєві неточності;

– неповна відповідь на запитання або така, що не містить аналізу фактичного матеріалу, необхідних узагальнень і висновків, і свідчить про те, що знання абітурієнта мають дещо розрізнений, фрагментарний характер.

Оцінка «не склав» виставляється за неправильну відповідь, яка не відповідає змісту програмного матеріалу і свідчить про нерозуміння вступником його основних положень.

У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не склав», він не допускається до наступних вступних іспитів зі спеціальності та іноземної мови і позбавляється права брати участь у конкурсному відборі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Архівознавство: підручник / За ред. Я.С. Калакури та І.Б. Матяш. – 2-ге вид., випр. і доп. – К., 2022. – 280 с.
2. Бібліотекознавство. Теорія, історія організація діяльності бібліотек : підруч. для бібл. ф-тів ін-тів культури та училищ культури / В.О. Ільганаєва та ін. – Х. : Основа, 2023. – 176 с.
3. Бочелюк В.Й. Дозвіллезнавство: навч. посібник / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2023. –208 с.
4. Власенко О.Б. Івентивний менеджмент як окремий напрям досліджень в сучасній науці. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2021. № 9. С. 142–145.
5. Демідко О.О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури: курс лекцій. Київ: Ліра-К, 2021. – 182 с.
6. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»).
7. Дупляк Т.П. Організаційно-правові засади державного регулювання виставкової діяльності в Україні. // Ефективна економіка. – № 9. – 2022. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4308>.URL:
8. Закон України «Про культуру». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
9. Історія світової культури. Культурні регіони : навчальний посібник /кер. авт. кол. Л.Т. Левчук. – 2-ге вид., стереотип. – К.: Либідь, 2024. – 448 с.
10. Історія світової та української культури: підручник для ВНЗ / В.А. Греченко, І.В. Чорний та ін. – К. : Літера ЛТД, 2023. – 480 с.
11. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотип. / Ю.В. Павленко. Відп. ред. та автор вст. слова С. Кримський. – К.: Либідь, 2022. – 360 с.
12. Історія української культури: курс лекцій для культурологів / Сабадаш Ю., Нікольченко Ю., Дабло Л. /За заг.ред. проф. Ю.С. Сабадаш. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 168 с.
13. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання / С.Г. Карпенчук. – К. : Вища школа, 2021. – 304 с.
14. Кондрашова Л.В. Методика організації виховної роботи в сучасній школі : навчальний посібник / Л.В. Кондрашова, О.О. Лавренєва, Н.І. Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2022. – 187 с.
URL:http://kdpu.edu.ua/download/kaf_pedagog/file_pedagog/met_vix_rob.pdf.
15. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
16. Концепція виховання дітей та молоді в національній системі освіти. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського (офіційний сайт).URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
17. Культурологія: навч. посібник / за ред. Т. Б. Гриценко. – 3-е вид. – К.: Центр учбової літератури, 2023. – 392 с
18. Культурологія: курс лекцій // За загал. ред. проф. Ю.С.Сабадаш. – Київ: Ліра-К, 2021. – 216 с.
19. Кутузова Г.І. Культурно-дозвіллєва діяльність: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Луцьк: Вежа-Друк, 2022. – 252 с.
20. Культурно-дозвіллєва діяльність у сучасному світі: кол. монографія. / Ред. кол. І.В. Петрова, Д.В. Солоха, М.М. Ткач, О.О. Олійник. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. – 328 с.
21. Нікольченко Ю.М. Музєсзнавство.– Маріуполь: МДУ, 2020. – 133 с.
22. Нікольченко Ю.М. Збереження сторико-культурних пам'яток України. Курс лекцій. – Маріуполь: МДУ, 2019. – 104 с.
23. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах. Підручник. – К.: Кондор, 2023. – 408с.

24. Петрова І.В. Соціально-культурний потенціал закладів клубного типу (на прикладі «Ротарі»-клубів) // Соціалізація особистості: Зб. наук. пр. НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: Логос, 2021. – Вип. 2. – С. 40-53.
25. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс культурології: Навчальний посібник /Є. Подольська, В.Д. Лихвар, Д.Є. Погорілий. – К.: Центр навчальної літератури, 2022. – 368 с.
26. Постанова Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення виставково-ярмаркової діяльності в Україні» від 22.08.2017 № 1065 зі змінами від 14.11.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-2007-%D0%BF>.
27. Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг: закон України від 29.04.2021 // Відомості Верховної Ради України. – 2021. – № 31. – Ст. 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1432-20#Text>
28. Про доступ до публічної інформації: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – 24 ст.
29. Про культуру: Закон України редакція від 04.11.2018 підстава 2581-VIII/ URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
30. Про музеї та музейну справу: Закон України // Відомості Верховної ради України. – 1995. – №25. – 191с.
31. Про ратифікацію Конвенції про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження: Закон України редакція від 20.01.2020 № 1811-VI/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1811-17>
32. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України редакція від 04.11.2018 № 2457-VIII. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80>
33. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження КМУ від 15.05.2018 за № 386-р. / Портал Верховна Рада України. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80/page>
34. Соціокультурна діяльність: навчальний посібник / Н.В. Кочубей. – Суми: Університетська книга, 2022. – 122 с.
35. Сучасна культурологія: постмодернізм у логіці розвитку української гуманістики: кол. монографія / Ю. С. Сабадаш, О. М. Гончарова, Л. Г. Дабло та ін.; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш ; ред.-уклад.: Ю. Сабадаш, І. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. – 432 с.
36. Сучасна культурологія: доба культурно-історичних зламів: кол. монографія / за заг. ред. Ю. С. Сабадаш ; – Київ: Видавництво Ліра-К, 2025. – 466 с.
37. Українська бібліотечна асоціація (офіційний сайт):URL: <https://ula.org.ua/>
38. Українська та зарубіжна культура : навчальний посібник / Ред. М. Закович, І. Зязюн, О. Семашко. – К.: Знання, 2023. – 567 с.
39. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів: Навч. посіб. / В.М. Зотов, А.В. Клімачова, В.О. Таран. – К.: Центр учбової літератури, 2022. – 264 с.
40. Шейко В. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга пол. XIX–поч. XXI ст.): Монографія / В.Шейко, Ю. Богуцький– К.: Генеза, 2023. – 592 с.
41. Чмихов М.О. Давня культура: Навч. пос. – К.: Либідь, 2021. – 288 с.
42. Юрій М. Ф. Історія світової та вітчизняної культури: Навчальний посібник. – К.: Дакор, 2022. – 454 с.
43. Янковський С.В. Соціокультурні світи пост глобального світу // Феномен культури пост глобалізму: Зб. матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Маріуполь, 27 листопада 2020 р.: у 2 ч. – Маріуполь: МДУ, 2020. – С. 6-8.
44. Яременко Н.В. Дозвіллезнавство: навчальний посібник / Н.В. Яременко. – Фастів: «Поліфаст», 2023. – 460 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення титульної сторінки дослідницької пропозиції

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ****ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ**

ТЕМА:

Вступника до аспірантури МДУ

(ПІБ повністю вступника)

Рівень вищої освіти: третій

Галузь знань: В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Спеціальність: В12 Культурологія та музезознавство

Освітньо-наукова програма: «Культурологія»

Передбачуваний науковий керівник:
*ПІБ передбачуваного наукового керівника,
науковий ступінь, вчене звання
(не обов'язково)*